

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана економічного факультету

/Р.І. Грешко

« 12 » серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Сучасні платіжні системи»

Вибіркова

**Освітньо-професійна
програма**

Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність

**072 Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок**

Галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

Рівень вищої освіти

третій (освітньо-науковий)

Факультет

економічний

Мова навчання:

українська

Чернівці – 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 27.05.2024 року, протокол № 8 та введена в дію наказом ректора № 184 від 29.05.2024 р.

Розробники:

Федишин М.П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту

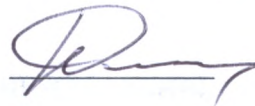
Викладачі:

Федишин М.П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів і кредиту

Погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» і затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

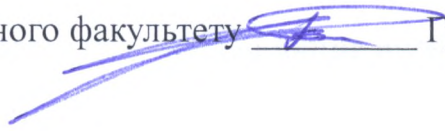
Завідувач кафедри

Нікіфоров П.О.

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від « 12 » серпня 2024 року.

Голова методичної ради економічного факультету Грешко Р.І.

1. Мета навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» – формування у майбутніх фахівців професійних компетентностей щодо особливостей і правил функціонування внутрішньодержавних та міжнародних платіжних систем в Україні.

2. Пререквізити. Навчальна дисципліна «Сучасні платіжні системи» відноситься до вибіркової компоненти та згідно структурно-логічної схеми ОНП слухається здобувачами у другому семестрі першого року навчання.

3. Результати навчання. Відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (ОНП: «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності

ЗК01. Здатність застосовувати спеціальні інструменти і методи, необхідні для виявлення і розв'язання суттєвих проблем у сфері професійної діяльності та науки, розширення та переоцінки уже існуючих знань і професійної практики, продукувати нові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.

ЗК02. Здатність до організації, планування, реалізації та коригування поетапного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з відповідним критичним аналізом.

ЗК05. Здатність вільно спілкуватися з питань, які стосуються сфери наукових проблем, з колегами, широкою науковою спільнотою та суспільством в цілому із застосуванням академічної української та іноземної мови у дослідженнях та професійній діяльності.

СК01. Здатність розбудовувати наукове світорозуміння у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК03. Здатність віднаходити методи, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на відповідному фаховому рівні, для досягнення наукових результатів, які формують нові знання.

СК04. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в науково-педагогічну діяльність та професійну практику у галузі «Управління та адміністрування»

Програмні результати навчання

ПРН02. Уміти здійснювати повний та різнобічний пошук наукової інформації, її систематизацію та аналіз.

ПРН03. Мати навички самостійного здійснення наукового дослідження, гнучкого мислення, бути відкритими до нових знань, уміти оцінювати результати самостійної окремої роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.

ПРН07. Вміти виконувати на основі обраних методів оригінальні наукові дослідження на відповідному фаховому рівні та досягати наукових

результатів, які формують нові знання для розв'язання актуальних фінансових проблем.

ПРН09. Бути здатним реалізовувати проєкти, включно із результатами власних досліджень, орієнтовані на вирішення актуальних проблем сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПРН11. Вміти критично оцінювати сучасні соціально-економічні процеси в країні та у світі, усвідомлювати тенденції глобальних змін у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: «Сучасні платіжні системи»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	Практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90		10	20			60		Залік

4.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма навчання						
	Усього	Л	П	лаб.	інд.	с.р.	
МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ПЛАТІЖНОГО ЛАНДШАФТУ УКРАЇНИ							
Тема 1. Платіжний ландшафт України 1. Поняття та структура платіжного ландшафту України. 2. Категорії учасників платіжного ринку. 3. Мета та форми державного регулювання платіжного ринку. 4. Поняття, види і порядок виконання платіжних операцій.	11	1	2				8
Тема 2. Загальні засади функціонування платіжних систем 1. Суть та елементи платіжної системи. 2. Якісні характеристики платіжної системи. 3. Організаційна структура платіжної системи. 4.Класифікація платіжних систем.	11	1	2				8
Тема 3. Функції банків та небанківських установ у платіжній системі 1. Центральний банк та його функції у платіжній системі. 2.Роль банків у роботі платіжної системи. 3.Функції небанківських установ у платіжних	10	1	2				7

системах.						
Тема 4. Ризики та безпека платіжних систем в Україні 1. Поняття та різновиди ризиків платіжних систем. 2. Організаційно-технічні аспекти системи захисту інформації в банківській галузі України. 3. Типи загроз та реалізація політики безпеки платіжних систем. 4.Регуляторні вимоги до безпеки електронних платіжних систем.	12	1	2			9
МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ						
Тема 5. Системи дистанційного банківського обслуговування (ДБО) 1. Поняття та різновиди систем ДБО 2. Послуги та сервісні функції системи «клієнт-банк». 3. Інтернет банкінг та його функціональні можливості. 4. Мобільний банкінг та його різновиди.	12	2	3			7
Тема 6. Основи функціонування системно важливих платіжних систем 1.Суть роботи системи електронних платежів (СЕР) НБУ. 2.Поняття та основи діяльності НПС “ПРОСТІР”. 3.Тенденції та перспективні напрями розвитку системно важливих платіжних систем.	11	2	3			6
Тема 7. Системи масових платежів 1. Поняття та види систем масових платежів. 2. Емісія платіжних інструментів. 3. Еквайринг платіжних інструментів.	11	1	3			7
Тема 8. Міжнародні платіжні системи 1. Поняття та види міжнародних платіжних систем. 2. Функціональна характеристика міжнародних платіжних систем. 3. NFC, QR та блокчейн технології у функціоналі сучасних платіжних систем.	12	1	3			8
Усього годин	90	10	20			60

4.3. Тематика практичних занять

п/п	Назва теми	Кількість годин
		денна ф.н.
1	Тема: Платіжний ландшафт України Завдання: опрацювати питання щодо структури платіжного ландшафту України, категорій учасників платіжного ринку, необхідності державного регулювання платіжного ринку.	2
2	Тема: Загальні засади функціонування платіжних систем	2

	Завдання: опрацювати питання щодо суті та елементів платіжної системи, її кількісних та якісних характеристики, класифікації платіжних систем та значення роботи.	
3	Тема: Функції банків та небанківських установ у платіжній системі Завдання: опрацювати питання щодо функцій центрального банку , ролі комерційних у роботі платіжної системи та окреслити функції небанківських установ у платіжних системах.	2
4	Тема: Ризики та безпека платіжних систем в Україні Завдання: опрацювати питання щодо різновидів ризиків платіжних систем, організаційно-технічних аспектів системи захисту інформації в банківській галузі України та регуляторних вимог до безпеки електронних платіжних систем в сучасних умовах динамічних змін	2
5	Тема: Системи дистанційного банківського обслуговування Завдання: опрацювати питання щодо поняття та різновидів систем ДБО, суті послуг та сервісних функцій системи «клієнт-банк», інтернет банкінгу, мобільного банкінгу та його різновидів на прикладі конкретної установи.	3
6	Тема: Основи функціонування системно важливих платіжних систем Завдання: опрацювати питання суті роботи системи електронних платежів (СЕП) НБУ, основ діяльності НПС “ПРОСТІР”. Здійснити аналіз основних тенденцій та окреслити перспективні напрями розвитку системно важливих платіжних систем.	3
7	Тема: Системи масових платежів Завдання: опрацювати питання теоретичної бази систем масових платежів, суті емісії та еквайрингу платіжних інструментів. Здійснити аналіз основних тенденцій та окреслити перспективні напрями розвитку систем масових електронних платежів	3
8	Тема: Міжнародні платіжні системи Завдання: опрацювати питання щодо суті роботи та видів міжнародних платіжних систем, , використання NFC, QR та блокчейн технологій у функціоналі сучасних платіжних систем; здійснити аналіз основних тенденцій та окреслити перспективні напрями розвитку міжнародних платіжних систем	3
Всього годин		20

4.4. Зміст індивідуальних завдань для самостійної роботи аспіранта

Самостійна робота аспіранта з дисципліни «Сучасні платіжні системи» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, підготовку презентацій індивідуальних завдань із запропонованого переліку.

Результати самостійної роботи здобувача оцінюються викладачем на практичних заняттях у межах розподілених балів для поточного оцінювання.

п/п	Назва теми	Кількість годин
		денна ф.н.
1	Тема: Платіжний ландшафт України Завдання: 1. Інфраструктура платіжного ландшафту України 2. Суб'єкти платіжних операцій (користувачі, надавачі платіжних послуг), їх функції 3. Фінансові та нефінансові платіжні послуги.	8

	4. Обмежені платіжні послуги. 5. Сучасні виклики державного регулювання платіжних систем. 6. Вплив цифровізації на розвиток платіжних послуг в Україні 7. ФінТех інновації у банківському секторі України 8. Становлення та розвиток платіжного ринку в Україні	
2	Тема: Загальні засади функціонування платіжних систем Завдання: 1. Складові інфраструктури електронних платіжних систем. 2. Функціонування та обслуговування платіжних карток. 3. Нормативно-правове забезпечення функціонування платіжних систем. 4. Операційні механізми проведення платежів. 5. Технологічна інфраструктура латіжних систем. 6. Платіжні інструменти. 7. Види платіжних систем за територією поширення, суб'єктним складом, призначенням, об'єктами переказу, інструментами платежу, режимом розрахунків, термінами і масштабами розрахунків, механізмом організації розрахунків, категоріями важливості, значущістю, формою власності 8. Безготівкова економіка в Україні: тенденції та перспективи	8
3	Тема: Функції банків та небанківських установ у платіжній системі Завдання: 1. Функції центробанку у платіжній системі 2. Роль комерційних банків та небанківських установ у роботі платіжних систем 3. Функції банку та небанківської установи як оператор платіжної системи. 4. Функції банку та небанківської установи як надавача платіжних послуг. 5. Функції банку та небанківської установи як користувача платіжних послуг. 6. Функції центробанку як гаранта остаточних розрахунків. 7. Центральний банк як оверсайт платіжної інфраструктури. 8. Центальний банк як регулятор платіжного ринку 9. Новітні платіжні технології у розвитку сфери банківських послуг України	7
4	Тема: Ризики та безпека платіжних систем в Україні Завдання: 1. Поняття інформаційної безпеки та етапи створення системи захисту. 2. Вимоги стандарту безпеки даних в платіжній системі. 3. Протидія злочинам з платіжними інструментами 4. Фінансові та нефінансові ризики платіжних систем 5. Розкрийте особливості системи захисту інформації платіжних систем і переказу коштів 6. Окресліть технологічні засоби безпеки платіжних систем в сучасних умовах 7. Сформулюйте організаційні заходи інформаційної безпеки учасника платіжної системи 8. Розкрийте суть видів злочинів з платіжними інструментами в банкоматах за класифікацією платіжної індустрії. 9. Розкрийте зміст технологій поширення шкідливих програм з метою викрадення конфіденційної інформації щодо банківських реквізитів (карткових реквізитів та облікових даних систем Інтернет-банкінгу 10. Основні причини та джерела витоку конфіденційної інформації (Data Breaches) про карткові реквізити. 11. Інструментарій забезпечення безпеки платіжних систем в сучасних умовах	9

5	Тема: Системи дистанційного банківського обслуговування Завдання: 1. Класифікація технологій ДБО. 2. Розкрийте суть традиційного банкінгу. 3. Розкрийте переваги та можливості віртуального банкінгу. 4. Штучний інтелект у системі ДБО 5. Хмарні технології у системі ДБО 6. Мобільні застосунки у системі ДБО	7
6	Тема: Основи функціонування системно важливих платіжних систем Завдання: 1. Державні платіжні системи в економіці України 2. Розкрийте суть міжбанківських платіжних операцій у СЕП НБУ 3. Моделі обслуговування консолідованого коррахунку в СЕП НБУ 4. Миттєві платежі у СЕП 5. Відкритий банкінг системно важливих платіжних систем 6. Тенденції та перспективні напрями розвитку СЕП 7. Організаційна структура НПС “ПРОСТІР” 8. Електронні платіжні засоби НПС “ПРОСТІР”. 9. Тенденції та перспективні напрями розвитку НПС “ПРОСТІР”.	6
7	Тема: Системи масових платежів Завдання: 1. Розкрийте зміст функціонування карткової платіжної системи. 2. Охарактеризуйте роботу системи переказу коштів. 3. Визначте переваги систем та сервісів онлайн платежів 4. Деталізуйте функціонал платіжного застосунку на прикладі карткової платіжної системи	7
8	Тема: Міжнародні платіжні системи Завдання: 1. Розкрийте основи функціонування міжнародної платіжної системи (на вибір аспіранта) 2. Розкрийте специфіку документообігу за операціями з використанням платіжних інструментів в міжнародній платіжній системі. 3. Системи переказу коштів: світовий досвід і практика в Україні 4. Розвиток міжнародних карткових платіжних систем в Україні 5. Порівняльна характеристика міжнародних систем переказу коштів. 6. Порівняльна характеристика міжнародних карткових платіжних систем	8
Всього годин		60

5. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Для викладання навчальної дисципліни «Сучасні платіжні системи» можуть бути використані наступні освітні технології:

Використання онлайн-презентацій: вони можуть бути створені викладачем або здобувачем та включати пояснення концепцій, приклади і вправи, щоб здобувач міг краще зрозуміти матеріал. Використання платформ для веб-конференцій, таких як Zoom або Google Meet, дозволяє здобувачам та викладачам спілкуватися в режимі реального часу. Викладач може проводити лекції, задавати запитання та спілкуватися зі здобувачами.

Використання соціальних мереж: використання платформ соціальних мереж, таких, наприклад, як Facebook або Telegram може стимулювати активну комунікацію між здобувачами та викладачем. Це дозволяє

здобувачам ділитися думками, задавати запитання та обговорювати теми, пов'язані з функціонуванням фінансових систем національного і глобального рівнів.

Використання онлайн-платформ для навчання: Існують спеціалізовані онлайн-платформи для навчання (до прикладу Київська школа економіки), які надають доступ до курсів з фінансових дисциплін. Ці платформи можуть містити відеоуроки, завдання, оцінювання та форуми для обговорень.

Ці технології можуть використовуватися окремо або в поєднанні з:

- вербальні методи (лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь тощо);
- практичні методи (практичні роботи);
- пояснювально-ілюстративні методи;
- проблемно-пошукові методи;
- ситуаційні завдання;
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- розв'язування практичних ситуацій;
- аналітичні звіти;
- можливість зарахування результатів отриманих у рамках неформальної освіти;
- підсумковий контроль – залік.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

6.1. Критерії підсумкового оцінювання

Навчальний матеріал розподілено за вісьмома темами, чотири із них оцінюються максимально по сім балів, інші чотири – по вісім балів. Сумарно під час навчання здобувач може отримати максимально 60 балів; ще максимально 40 балів він може отримати під час заліку.

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, фіксований виступ, творча робота, наукова публікація) відповідь здобувача, презентація матеріалів з аналізу заявлених тем.

Форма підсумкового контролю – залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- презентація результатів виконання індивідуальних завдань;
- розв'язування практичних ситуацій;

- тестування;
- письмові контрольні роботи.

6.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	7	7	7	8	8	8	8		

6.3. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	Відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	Добре
	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

7. Рекомендована література

7.1. Основна

- 1.Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
2. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
3. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
4. Про платіжні послуги: Закон України від 30.06.2021 року № 1591-IX.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
5. Банківська безпека : навч. посіб. для студентів ВНЗ / М. Г. Марич, М. П. Федишин, Д. Д. Полагнин; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. - 197 с.
6. Банківська система: навчальний посібник / укл.: П.О. Нікіфоров, О.М. Гладчук, М.Г. Марич, М.П. Федишин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 224 с.
7. Банківські операції і технології : практикум. Укл. О.М. Гладчук, М.Г. Марич, А.В. Марич, М.П. Федишин. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2024. 252с.
8. Федишин М.П., Журко Р.В., Лобко О.М. Роль FINTECH у розвитку фінансового ринку України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2024. Том.2 (номер 20). С. 278-291. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/8186>
9. Федишин М.П., Старкіна М.О. Розвиток банківських інформаційних систем. *Науковий погляд: економіка та управління: науковий журнал*. 2020. №2 (68). С. 200-203.

URL: http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2020/2_68_2020/37.pdf

10. Федішин М.П., Вовк М.М. (2021) Діджиталізація безготівкових розрахунків в умовах пандемії CoVID-19. *Економіка та суспільство*. №32. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-66>

7.2. Додаткова

1. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. №2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

2. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>

3. Запрацювало нове покоління СЕП – на базі стандарту ISO 20022 в цілодобовому режимі. Квітень 2023. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zapratsyovalo-nove-pokolinnya-sep--na-bazistandardu-iso-20022-v-tsilodobovomu-rejimi>

4.Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку. НБУ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2022.pdf?v=6

5. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: затв. постановою Правління НБУ 29.07.2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

6. Інструкція про виконання міжбанківських платіжних операцій в Україні в національній валюті : затв. постановою Правління НБУ 03.03.2023 р. № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016500-23#Text>

7.Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків : затв. Постановою Правління НБУ 29.07.2022 р. № 162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#top>

8.Інформаційна кампанія з протидії платіжному шахрайству. НБУ. URL: <https://promo.bank.gov.ua/stopfraud/>

9.Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними : затв. постановою Правління НБУ 29.09.2022 р. № 210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#n2>

10.Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів : затв. Постановою Правління НБУ 29.07.2022 р. № 164. Дата оновлення 14.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#top>

11.Положення про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні : затв. Постановою Правління НБУ 24.08.2022 р. № 187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0187500-22#Text>

12. Положення про реєстрацію платіжних систем, учасників платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг : затв. Постановою Правління НБУ 26.09.2022 р. № 208. Дата оновлення 09.12.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0208500-22#Text>

13. Про е-гривню – цифрові гроші Національного банку. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia>

14. Проект концепції системи миттєвих платежів. Київ. 2021. НБУ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Draft_concept_instant_payment_system.pdf?v=6

15. Правила Системи електронних платежів Національного банку України, затв. Рішенням Ради Платіжної організації СЕП НБУ, протокол від 13.07.2017 р. № 1 зі змінами. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Rules_13072017_1_SEP

16. Правила Національної платіжної системи “Український платіжний простір”, затв. Рішенням Ради Платіжної організації НПС “Український платіжний простір”, протокол від 07.06.2013 № 213/2013 зі змінами URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Rules_07062013_213_Prostir

17. Методичні рекомендації з управління ризиками в платіжних системах. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Guidelines_risk_management_ps.pdf?v=4

18. Payment aspects of financial inclusion in the fintech era. Committee on Payments and Market Infrastructures. World Bank Group. April 2020. 74 p. URL: <https://www.bis.org/cpmi/publ/d191.pdf>

19.Дубина М.В., Жаворонок А.В., Федішин М.П., Формування інституційного середовища розвитку криптовалют в Україні. *Modern Economics*. 2019. № 17(2019). С. 80-85. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-13)

8. Інформаційні ресурси:

Офіційні сайти органів державного управління України

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
4. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. База українського законодавства в Інтернет – <https://nau.ua/>
2. Інститут глобальних стратегій – www.igls.com.ua
3. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова – <https://razumkov.org.ua/>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – www.lib.com.ua
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua
3. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <http://library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>

Інші інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Українського банківського порталу. URL: <http://banker.ua>
2. Офіційний сайт Національної платіжної системи «ПРОСТІР». URL: <https://prostir.gov.ua/>
3. Paypal. URL: <https://www.paypal.com/worldwide>
4. MasterCard. URL: <https://www.mastercard.ua/uk-ua.html>
5. Цифрові валюти центральних банків: нові можливості для платіжів: міжнародна конференція (21.02.2020 р., м. Київ). URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/final_CBDCinUA2020.pdf
6. Курс з основ інформаційної безпеки. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KMlb-y50l6k>
7. Платіжні системи. URL: https://www.youtube.com/watch?v=3AJNm46bgpo&list=PL_HXCC_MOvNL9BlNwB9Q_g1XTYIsTF_IP